Acatistul Sfântului apostol şi evanghelist Luca

(18 octombrie, 22 aprilie, 20 iunie)

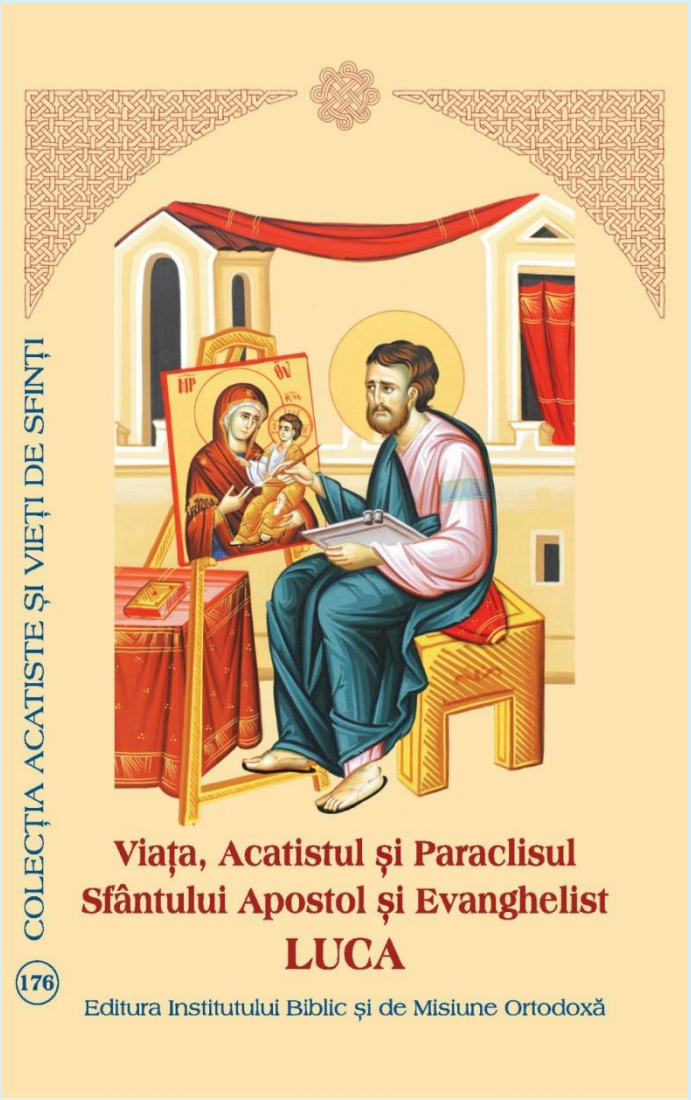

Sfântul apostol şi evanghelist Luca (18 octombrie, 22 aprilie, 20 iunie):

https://www.academia.edu/44414592/Sf%C3%A2ntul_apostol_%C5%9Fi_evanghelist_Luca_18_octombrie_22_aprilie_20_iunie_

https://archive.org/details/sfantul-apostol-si-evanghelist-luca

***

Materiale despre Sfântul apostol şi evanghelist Luca:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf.%20ap.%20%C5%9Fi%20evanghelist%20Luca

https://archive.org/details/@steaemy?query=Luca+apostol+

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Luca

&&&

[Preotul, după ce își pune epitrahilul și felonul, deschide dvera și dă obișnuita binecuvântare din fața Sfintei Mese, zicând: Binecuvântat este Dumnezeul nostru, totdeauna, acum și puru rea și în vecii vecilor.
Strana: Amin.]

Dacă nu este preot de față, în locul binecuvântării de mai sus, diaconul, monahul sau mireanul, va rosti: Pentru rugăciunile Sfinților părinților noștri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluiește-ne pe noi. Amin.

Apoi se rostesc rugăciunile începătoare:

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le împlineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.

[Dacă este preot de faţă, zice: Că a Ta este Împărăţia, şi puterea, şi slava: a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Strana: Amin.]

Dacă nu va fi preot de faţă, diaconul, monahul sau mireanul, va rosti: Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Apoi se zic troparele de umilinţă:

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Simbolul credinţei

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Doamne, miluieşte ! (de 12 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Veniţi să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la Hristos Împăratul nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la însuşi Hristos Împăratul şi Dumnezeul nostru.

Apoi: **Psalmul 142**
1. Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, întru credincioşia Ta, auzi-mă, întru dreptatea Ta.
2. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta.
3. Vrăjmaşul prigoneşte sufletul meu şi viaţa mea o calcă în picioare; făcutu-m-a să locuiesc în întuneric ca morţii cei din veacuri.
4. Mâhnit e duhul în mine şi inima mea încremenită înlăuntrul meu.
5. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit.
6. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu ca un pământ însetoşat.

7. Degrab auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-ţi întoarce faţa Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în mormânt.
8. Fă să aud dimineaţa mila Ta, că la Tine îmi este nădejdea. Arată-mi calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat sufletul meu.
9. Scapă-mă de vrăjmaşii mei, că la Tine alerg, Doamne.
10. Învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu. Duhul Tău cel bun să mă povăţuiască la pământul dreptăţii.
11. Pentru numele Tău, Doamne, dăruieşte-mi viaţă. Întru dreptatea Ta scoate din necaz sufletul meu.
12. Fă bunătate de stârpeşte pe vrăjmaşii mei şi pierde pe toţi cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ţie, Dumnezeule! (de 3 ori).

Şi îndată se cântă, pe glasul al 3-lea: ***Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă. Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului. (de 3 ori),*** *apoi:*

Troparul Sfântului apostol şi evanghelist Luca: Apostole sfinte şi evangheliste Luca, roagă pe Milostivul Dumnezeu, ca să dea iertare de greşeli sufletelor noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. al Nãscãtoarei

Nu vom tăcea, Născătoare de Dumnezeu, pururea a spune puterile tale, noi, nevrednicii. Că de nu ai fi stat tu înainte rugându-te, cine ne-ar fi izbăvit dintru atâtea nevoi? Sau cine ne-ar fi păzit până acum slobozi ? Nu ne vom depărta de la tine, Stăpână, că tu izbăveşti pe robii tăi pururea din toate nevoile.

Apoi: ***Doamne, miluieşte !*** (de 3 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Psalmul 50
1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.

4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

***

Acatistul Sf. apostol si evanghelist Luca:
https://www.youtube.com/watch?v=D7pAdOZuRPc

Acatistul Sfantului apostol si evanghelist Luca - 18 octombrie (slujitor Dani):
https://www.youtube.com/watch?v=_nMs6OlmQAs

Acatistul Învierii Domnului și al Sf. ap. și ev. Luca, oficiate de IPS Teodosie.
https://www.youtube.com/watch?v=P5NHlzwQbKo

&&&

După obişnuitul început se zic:

Condacul întâi

Pe trâmbiţa cea bine glăsuitoare, pe făclia cea sfinţită, pe Luca, apostolul şi evanghelistul lui Hristos care ne-a lăsat mântuitoarele învăţături ale Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, veniţi toţi întru cinstită prăznuire, după dreptate să-l lăudăm şi cu smerită cântare să-i zicem: ***Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Luca, stâlp de lumină care ne arăţi Calea!***

Icosul întâi

Pocăiţi-vă! - a fost îndemnul şi porunca sfântă a Domnului nostru Hristos. Aceasta şi tu, Sfinte apostole Luca ai propovăduit zicând: ***Nu este mântuire fără pocăinţă! Începutul pocăinţei este să urăşti răul pe care-l faci şi să iubeşti binele pe care nu-l faci.*** Poporul astfel luminat, spre mulţumire, îţi aducea astă grăire:

Bucură-te, că nimic nu-i mai adevărat decât triumful Adevărului;
Bucură-te, şi dă-ne nouă ajutor în lupta împotriva răului;
Bucură-te, sfinte apostole, că bine ai săvârşit sfânta lucrare;
Bucură-te, şi primeşte a noastră smerită închinare;
Bucură-te, sârguitor pescar, până la adânci bătrâneţi;
Bucură-te, că din Evanghelie am înţeles rostul acestei vieţi;
Bucură-te, văzătorul Palmelor străpunse;
Bucură-te, cunoscătorul tainelor nepătrunse;
Bucură-te, că ai cunoscut faţa de înţelepciune a suferinţei;
Bucură-te, propovăduitor şi apărător al credinţei;
Bucură-te, zelos dascăl al înlăcrimării;
Bucură-te, că te bucurai de cei ce răspundeau chemării;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Luca, stâlp de lumină care ne arăţi Calea!

Condacul al 2-lea

Născut în Antiohia Siriei, din părinţi bine temători de Dumnezeu, ai studiat filozofia, medicina şi pictura, fiind dornic de multă cunoaştere. Dar mai mult erai însetat de cunoaşterea Adevărului; Unicul Adevăr care nu poate fi cunoscut decât de cel ce devine el însuşi o părticică, un mic mădular al Adevărului, căruia cu inima frântă Îi aducem cântare sfântă: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Străduiţi-vă să deveniţi copiii lui Dumnezeu! Cu atâta căldură îndemnai în predici şi ziceai: ***Prin lepădarea de viclenie şi făţărnicie, copiilor să vă asemănaţi, iar iubindu-L pe Dumnezeu şi unii pe alţii iubindu-vă, copii ai Lui veţi fi! Iar când Dumnezeu ţi-e Tată ai câştigat mai mult ca lumea toată!*** De această învăţătură mulţi se minunau şi unele ca acestea grăiau:

Bucură-te, că mult dorim fiii Celui Preaînalt să fim;
Bucură-te, şi ajută-ne întru aceasta să ne silim;
Bucură-te, că ne-ai lăsat Faptele Apostolilor, mântuitoare carte;
Bucură-te, şi ajută-ne de mântuire s-avem parte;
Bucură-te, că în tinereţe filozofia ai studiat;
Bucură-te, că să-L vezi pe Dumnezeu-Infinitul te-a ajutat;
Bucură-te, că Domnul a poruncit ca toţi să fim una;
Bucură-te, că prin multă trudă ai dobândit cununa;
Bucură-te, că numai în rugăciune putem fi uniţi;
Bucură-te, că prin ale tale rugăciuni vom fi şi noi miluiţi;
Bucură-te, că izgoneşti împietrirea pierzătoare;
Bucură-te, şi ne aruncă-n rugăciunea arzătoare;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Luca, stâlp de lumină care ne arăţi Calea!

Condacul al 3-lea

Împreună cu ucenicul Cleopa mergeai, Sfinte Luca, către Emaus, apăsaţi de tristeţe grea şi sufletele voastre se aflau la marginea nădejdii. Dragoste aţi arătat străinului pe care L-aţi întâlnit pe cale, zicându-I: „Rămâi cu noi”. Oaspetele vostru era Stăpânul a toată făptura, pe care L-aţi recunoscut la frângerea pâinii şi cutremuraţi I-aţi cântat: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

În şapte zile a creat Dumnezeu lumea din nimic. Asemenea, câte şapte zile ai propovăduit împreună cu Sfântul Pavel în cetăţile Troa şi Tir şi sufletele oamenilor le-aţi reclădit cu învăţătura dată vouă de Creatorul Însuşi. Pentru aceasta, cu minunare noi îţi aducem cântare:
Bucură-te că Domnul, Scriptura la Emaus pe cale v-a tâlcuit;
Bucură-te, că minunat Hristos v-a înţelepţit;
Bucură-te, că la frângerea pâinii, ochii vi s-au deschis;
Bucură-te, că inimile voastre frigeau de nedescris;
Bucură-te, că împreună cu Cleopa, înapoi la Ierusalim v-aţi dus;
Bucură-te, că ucenicilor le-aţi vestit că aţi văzut pe Iisus;
Bucură-te, că mai apoi, Domnul Însuşi v-a binecuvântat;
Bucură-te, că nădejdea voastră s-a împrospătat;
Bucură-te, poporului grăit-ai fără văl, cu vorbă joasă;
Bucură-te, că învăţăturile rele cădeau ca la coasă;
Bucură-te, că mântuirea stă-n zicerea Sfântului Nume;
Bucură-te, că-n rugăciune e Viaţă, mai presus de lume;

Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Luca, stâlp de lumină care ne arăţi Calea!

Condacul al 4-lea

Fost-ai Sfinte Luca în ceata celor şaptezeci de ucenici trimişi de Domnul Hristos prin cetăţi, să lucraţi doi câte doi spre desţelenirea conştiinţelor sufocate-n superficialitate, rătăcire şi mulţumire de sine. Şi Domnul Însuşi era cu voi, pentru care toţi, cu mulţumită înălţaţi cântare sfântă: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Mreaja măruntă prinde mult peşte. Asemenea, deasa rugăciune, însoţită de fapte bune, mila Domnului peste noi coboară chiar de-am fi şi căzut odinioară. Poporul luminat de a ta învăţătură, Sfinte Luca, început bun punea, grăind aşa:
Bucură-te, ascet ce te fereai de goală vorbire;
Bucură-te, ajutorul celor ce-ţi cer din necazuri izbăvire;
Bucură-te, doctorule ceresc, grabnic tămăduitor;
Bucură-te, şi dă-ne vindecare de rănile ce nu ne dor;
Bucură-te, că în Alexandria ai hirotonit episcop;
Bucură-te, că prin rugăciune ai vindecat ologi şi şchiopi;
Bucură-te, că în cetatea Ptolemaida o zi aţi luminat;
Bucură-te, că la plecare, pe malul mării v-aţi rugat;
Bucură-te, că din Cezareea la Ierusalim v-aţi suit;
Bucură-te, că pe mulţi în credinţă i-aţi întărit;
Bucură-te, că împreună cu Sfântul Pavel mulţi aţi botezat;
Bucură-te, că astfel, din rătăcire i-aţi salvat;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Luca, stâlp de lumină care ne arăţi Calea!

Condacul al 5-lea

Şapte ani ai propovăduit Lumina lumii în cetatea macedoneană Filipi, punând temelie şi întărind Biserica lui Hristos. Apoi, povăţuit de marele Pavel ai mers în Corint să strângi milostenie pentru creştinii săraci din Palestina, pentru care neîncetat te rugai Stăpânului, într-un smerit: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

În zilele tale de propovăduire fierbinte acestea grăiai, Sfinte părinte: ***Cum cascada niciodată nu îngheaţă, asemenea inima, care în smerenie şi în osârdie de sine continuu se coboară, nicicum nu împietreşte.*** Poporul luminat, Sfinte Luca, alăută Dumnezeirii, din dulceaţa smereniei se împărtăşea zicând:
Bucură-te, iscusit doctor al bolilor trupului;

Bucură-te, minunat tămăduitor al bolilor duhului;
Bucură-te, că viaţa ţi-ai jertif-o Domnului cel drept;
Bucură-te, că prin aceasta ai fost mare înţelept;
Bucură-te, că pe aspră cale odihnă ai găsit;
Bucură-te, că nevoinţa-i drumul celor ce s-au mântuit;
Bucură-te, că vârful smereniei e gândul la moarte;
Bucură-te, că nădăjduim s-avem cu Sfinţii parte;
Bucură-te, propovăduitorul Evangheliei la popoarele păgâne;
Bucură-te, apostol minunat şi plin de înţelepciune;
Bucură-te, însoţitorul nostru pe treptele încercării;
Bucură-te, că tânjim după dulceaţa iertării;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Luca, stâlp de lumină care ne arăţi Calea!

Condacul al 6-lea

Când Sfântul apostol Pavel a suferit pentru Domnul în cetatea Palestinei, ai rămas alături de el împlinind Sfânta poruncă: Purtaţi-vă sarcinile unii altora. Nu l-ai părăsit pe apostolul neamurilor nici în călătoria la Roma, unde a fost judecat de Cezarul. De pătimirile voastre, slujitori ai Cuvântului, creştinii mult se întristau, dar întru nădejde-I cântau: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

Poporului în faţa ta adunat, Sfinte Luca, acestea ai cuvântat: ***Pasărea, din prinsoarea coliviei să scape nicicum nu poate, fără ca cineva s-o slobozească. Asemenea, omul, de păcate sau patimi împresurat, trebuinţă are în rugăciune să ceară izbăvire şi ajutor de la Cel Atoatevăzător.*** Poporul luminat, cu mulţumire, acestea ţi-a cântat:
Bucură-te, că focul Duhului mângâie obrazul de sare udat;
Bucură-te, că Domnul, cuvânt de foc, apostolilor v-a dat;
Bucură-te, că propovăduind în Libia şi Egipt, mulţi erau îndărătnici;
Bucură-te, căci cu răbdare i-aţi făcut creştini vrednici;
Bucură-te, că te-ai hărnicit pe Hristos să-l răspândeşti;
Bucură-te, că reazăm în urcuşul nevăzut ne eşti;
Bucură-te, că în mulţi ai pus a muştarului sământă;
Bucură-te, că îngerii se bucurau de-a ta stăruinţă;
Bucură-te, şi ne fă biruitori în a lumii vâltoare;
Bucură-te, că tânjim după trăirea viitoare;
Bucură-te, căci cu jertfire ai slujit pe Logos;
Bucură-te, că şi astăzi ne eşti de mult folos;

Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Luca, stâlp de lumină care ne arăţi Calea!

Condacul al 7-lea

Bucurie sfântă a pătruns în sufletul tău, în Sevasta, când ai văzut evlavia cu care creştinii cinsteau sfintele moaşte ale Botezătorului Domnului. Când a fost vremea să pleci în Antiohia, cu multă înfricoşare ai luat mâna dreaptă a Sfântului Ioan, mâna sub care Cel Neîncăput şi-a plecat capul la primirea Botezului, şi cu sfântă bucurie ai glăsuit cântul smerit: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Inima omului este Împărăţia Cerurilor pe care o răpeşte, o ascunde, o cuprinde. Aceasta este inima curăţită în chinurile naşterii de sine, din lacrimi primite de Dumnezeu. Doar inima purtătoare de Dumnezeu este candela veghei neîncetate, inima vie, care bate în rostire negrăită şi în laude ca acestea:
Bucură-te, apostol înţelept, neînfricat şi harnic;
Bucură-te, că ne ajuţi să ne rugăm jarnic;
Bucură-te, apostol neobosit, că multe suferinţe ai primit;
Bucură-te, că alături de Pavel, apostolul, ai pătimit;
Bucură-te, că ai învăţat pe rătăciţi să se închine;
Bucură-te, tăria noastră-n fapte bune;
Bucură-te, şi ne dă-n inimă glas de răcoare subţire;
Bucură-te, şi ne ascute a păcatului simţire;
Bucură-te, că eşti pildă vie celor rătăciţi;
Bucură-te, că aduci la Lumină pe cei orbiţi;
Bucură-te, căci darurile de sus vin doar în rugăciune;
Bucură-te, şi ne ajută, răutatea din noi a o răpune;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Luca, stâlp de lumină care ne arăţi Calea!

Condacul al 8-lea

Toată înţelepciunea, puterea şi talentul sunt daruri de la Dumnezeu cu care tu, Sfinte Luca ai fost mult dăruit, şi pe care ai vrut să le închini lui Dumnezeu şi prea iubitei lui Maici. De acest imbold mânat, prima icoană a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu cu bucurie sfântă ai pictat şi însăşi Maicii Domnului cu evlavie o ai prezentat, Treimii cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Cu câtă bunătate a privit Maica Preasfântă icoana de tine pictată, Sfinte Luca, şi întru prea sfinţenie a prorocit aşa: Fie ca harul Celui care s-a născut din mine şi

mila mea să fie cu această icoană! Pentru acest nemeritat dar lăsat, noi, bătând fruntea de ţărână cu datorată recunoştinţă şi cu credinţă, acestea glăsuim:
Bucură-te, iconar iscusit, rădăcina sfintei iconografii;
Bucură-te, că pe apostoli, Domnul v-a făcut din slugi, fii;
Bucură-te, că ai zugrăvit faţa Maicii Preasfinte, cutremurat;
Bucură-te, că însăşi Maica Domnului icoana sa a binecuvântat;
Bucură-te, floare în buchet împărătesc cu şaptezeci de crini;
Bucură-te, suflet rănit de cugetarea la Coroana de spini;
Bucură-te, iconarul Maicii Domnului, uşa Cerului deschisă inimilor pocăite;
Bucură-te, şi ne ajută să lăsăm grosimea trupească, să trecem prin ispite;
Bucură-te, că Preasfânta a primit sfânta icoană;
Bucură-te, că Maica Preasfântă la Cer ne cheamă;
Bucură-te, că prin mila Maicii Domnului vom moşteni veacul neînserat;
Bucură-te, că Maicii Preasfinte ne rugăm înflăcărat;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Luca, stâlp de lumină care ne arăţi Calea!

Condacul al 9-lea

Cuvântul lui Dumnezeu este asemenea apei curate, care adapă vieţuitoarele după câtă sete au fiecare. dumnezeiasca Evanghelie ai lăsat-o, Sfinte apostole Luca, spre luminarea lumii de-a lungul veacurilor, şi prin ea, inimile reci şi împietrite se transformă în inimi fierbinţi şi însetate de viaţă, ca să mulţumească Stăpânului, abia şoptind: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Sfânta Scriptură - fiind de inspiraţie divină - este mângâierea şi întărirea noastră pentru a străbate pelerinajul acesta vremelnic, în măsura în care ne străduim să împlinim sfintele porunci dătătoare de Viaţă veşnică. Un testament vesteşte Cuvântul întrupat, iar alt testament conţine istoria vieţii Sale. Acestei scrieri, tu, Sfinte Luca, fiind lucrător, primeşte mulţumirile noastre şi laudele acestea:
Bucură-te, că Evanghelia e întâlnirea cu dulcele Mântuitor;
Bucură-te, că Evanghelia desluşeşte tainele veacului viitor;
Bucură-te, că doar Evanghelia ne dă puterea naşterii de sine;
Bucură-te, că din Evanghelie doar, învăţăm taina iertării depline;
Bucură-te, că prin Evanghelie doar, poţi fi cu Sfinţii părtaş;
Bucură-te, că Evanghelia împlinind, Duhul îşi face în inimă sălaş;
Bucură-te, că Evanghelia închide-n ea pe cel Atoatefăcător;
Bucură-te, că Evanghelia ne limpezeşte rostul veacului trecător;
Bucură-te, că prin Evanghelie poţi fi părtaş Schimbării la faţă;
Bucură-te, că Evanghelia doar îţi dă putere de sfântă viaţă;

Bucură-te, că Evanghelia e binecuvântarea Domnului Hristos;
Bucură-te, că Evanghelia dă aripi spre înfricoşatul zbor luminos;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Luca, stâlp de lumină care ne arăţi Calea!

Condacul al 10-lea

După pogorârea Sfântului Duh, te-ai întors în Antiohia, Sfinte apostole Luca, şi ai fost ajutorul Sfântului apostol Pavel şi împreună lucrător cu el, nu fără greutăţi, suferinţe şi primejdii, spre împlinirea misiunii apostolice, încredinţată vouă de iubitul vostru Învăţător, Domn şi Stăpân, căruia împreună cu voi cântare-I înălţăm: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Iscusit dascăl, Sfinte Luca, poporului sărac, în păcate, dar neînvăţat, acestea ai cuvântat: ***Precum merindele bine se păstrează cu sare, în ispite este trebuinţă de multă rugăciune şi răbdare.*** Cei cu sufletul prezenţi, cu inima limpezită, această laudă o făceau auzită:
Bucură-te, că suntem pământ însetat de veşnicie;
Bucură-te, şi ne ajută să păşim nepătaţi prin vremelnicie;
Bucură-te, că rugăciunea nu este simplă citire;
Bucură-te, şi dăruieşte-ne în rugăciune trăire;
Bucură-te, că prin ascultare cu Hristos te-ai asemănat;
Bucură-te, că secerişul era mult, dar cu buruieni amestecat;
Bucură-te, că ascultarea-i viaţă, iar neascultarea-i moarte;
Bucură-te, că smeriţii, poveri străine vor să poarte;
Bucură-te, că ne-a luminat Domnul să-l cunoaştem;
Bucură-te, şi ajută-ne cu oile sale să paştem;
Bucură-te, şi dă-ne să cunoaştem odihna-n rugăciune;
Bucură-te, şi ajută-ne să scăpăm de-a păcatului urâciune;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Luca, stâlp de lumină care ne arăţi Calea!

Condacul al 11-lea

Veţi fi daţi la moarte pentru Numele Meu, v-a spus cu multă dragoste Mântuitorul Hristos, când v-a trimis la propovăduire. Aceasta şi cu tine, Sfinte Luca, s-a împlinit, când ai suferit mucenicia, răstignit pe un măslin în cetatea Ahaia, la vârsta de optzeci şi patru de ani. Cutremuraţi de durere credincioşii, printre lacrimi, Domnului cântau: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Nimeni nu este cu putinţă a se mângâia în ambele veacuri; căci cel ce a voit mângâiere vremelnică, o va pierde pe cea veşnică. Aşa învăţai poporul tău, iar noi, deşi nevrednici, însetaţi de veşnica odihnă, minunându-ne îţi cântăm:
Bucură-te, că de la mari primejdii n-ai dat înapoi;
Bucură-te, că apostolii frăţeşte au lucrat doi câte doi;
Bucură-te, că ne întăreşti să urcăm piscul sfintei pironiri;
Bucură-te, că osândirea de sine rodeşte-n smerite coborâri;
Bucură-te, că propovăduirea ta în Troas, lumină a adus cetăţii;
Bucură-te, că ai slujit lui Hristos, Soarele dreptăţii;
Bucură-te, Sfinte mucenice, pururea slăvite;
Bucură-te, toiagul nădejdii sufletelor smerite;
Bucură-te, dascăl al duhului smerit sârguitor rugător;
Bucură-te, sfinte apostol, de Dumnezeu purtător;
Bucură-te, că virtutea cu păcatul nu pot sta împreună;
Bucură-te, şi pe noi, cei căzuţi, în rugăciunea ta ne adună;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Luca, stâlp de lumină care ne arăţi Calea!

Condacul al 12-lea
Trupul tău a fost înmormântat cu toată evlavia în cetatea Tebei; A rânduit Dumnezeu să se descopere Sfintele tale moaşte în secolul al IV-lea, prin vindecări minunate care întăreau pe creştini în dreapta credinţă, şi-i însufleţeau, Domnului să înalţe cântarea: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea
Făclie - care ai arătat lumii Lumina, călăuză - care ne-ai arătat Calea, doctor - care pe Doctorul tuturor trupurilor şi sufletelor L-ai propovăduit, te-ai arătat lumii, iar acum, de lumina Sfintei Treimi te îndulceşti, strălucindu-ne şi nouă, celor ce-ţi strigăm unele ca acestea:
Bucură-te, că în sălaşul veşnicei şi prea fericitei odihne te-ai mutat;
Bucură-te, căci sfânta ta icoană şi moaştele sfinte, mângâiere ne-ai lăsat;
Bucură-te, că rugător fierbinte te-am dobândit noi toţi;
Bucură-te, căci pentru noi, pe Domnul să-L îndupleci poţi;
Bucură-te, că toate cererile de folos le împlineşti;
Bucură-te, căci cu putere pe potrivnici izgoneşti;
Bucură-te, al mântuirii iscusit doctor;
Bucură-te, grabnic de minuni făcător;
Bucură-te, crin răsădit în a lui Dumnezeu grădină;
Bucură-te, şi ajută-ne să ne vedem numai a noastră vină;
Bucură-te, că trudindu-te, grâu făceai din pleavă;

Bucură-te, Sfinte evanghelist, părinte şi avă;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Luca, stâlp de lumină care ne arăţi Calea!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, Sfinte apostol şi evanghelist Luca, către tine ne întindem nădejdea, noi, păcătoşii şi te rugăm să alungi din noi duhul nepăsării, al iubirii de avuţie şi al mulţumirii de sine. Prin rugăciunile tale la tronul Celui Preaînalt, dă-ne nouă să ne cunoaştem păcatele, să ne pocăim statornic, întăreşte-ne în credinţă şi voinţă, spre vieţuirea în Evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos, ca împreună cu tine, în veacul neînserat, Domnului să-i cântăm înflăcărat: ***Aliluia!***

Apoi se citesc:

Icosul întâi
Pocăiţi-vă! - a fost îndemnul şi porunca sfântă a Domnului nostru Hristos. Aceasta şi tu, Sfinte apostole Luca ai propovăduit zicând: ***Nu este mântuire fără pocăinţă! Începutul pocăinţei este să urăşti răul pe care-l faci şi să iubeşti binele pe care nu-l faci.*** Poporul astfel luminat, spre mulţumire, îţi aducea astă grăire:
Bucură-te, că nimic nu-i mai adevărat decât triumful Adevărului;
Bucură-te, şi dă-ne nouă ajutor în lupta împotriva răului;
Bucură-te, sfinte apostole, că bine ai săvârşit sfânta lucrare;
Bucură-te, şi primeşte a noastră smerită închinare;
Bucură-te, sârguitor pescar, până la adânci bătrâneţi;
Bucură-te, că din Evanghelie am înţeles rostul acestei vieţi;
Bucură-te, văzătorul Palmelor străpunse;
Bucură-te, cunoscătorul tainelor nepătrunse;
Bucură-te, că ai cunoscut faţa de înţelepciune a suferinţei;
Bucură-te, propovăduitor şi apărător al credinţei;
Bucură-te, zelos dascăl al înlăcrimării;
Bucură-te, că te bucurai de cei ce răspundeau chemării;
Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Luca, stâlp de lumină care ne arăţi Calea!

Condacul întâi
Pe trâmbiţa cea bine glăsuitoare, pe făclia cea sfinţită, pe Luca, apostolul şi evanghelistul lui Hristos care ne-a lăsat mântuitoarele învăţături ale Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, veniţi toţi întru cinstită prăznuire, după dreptate să-l lăudăm şi cu smerită cântare să-i zicem: ***Bucură-te, Sfinte apostol şi evanghelist Luca, stâlp de lumină care ne arăţi Calea!***

După care se citeşte rugăciunea:

Rugăciune

Prin tine, Sfinte apostol şi evanghelist Luca, mărturisim Preabunului Dumnezeu, că nimic bun nu am făcut din ce s-a poruncit şi nimic bun nu se află în noi, fără numai o scânteie de nădejde.

Dar precum la înmulţirea pâinilor, prin Sfinţii ucenici a dat Domnul Hristos hrană poporului, îndrăznesc a nădăjdui, că prin mijlocirea ta, Sfinte Luca, să-mi dea Stapânul milele Sale cele bogate spre reanimarea sufletului meu sufocat de grele păcate.

Roagă-L pe Preabunul Dumnezeu, ca un prea iubitor de oameni să le ierte toate păcatele rudeniilor mele, prietenilor, cunoscuţilor şi necunoscuţilor, care vor fi căzut în păcate doar de ei şi de Domnul ştiute. Pe toţi să ne lumineze Domnul Hristos şi să ne dăruiască pocăinţă statornică şi deplină.

Iarăşi te rog, Sfinte Luca, roagă-te Domnului şi pentru sufletele adormiţilor robilor Săi de aici şi pretutindenea, de acum şi din toate timpurile; să-i miluiască cu mila Sa cea bogată şi păcatele, de vor fi avut, să nu le socotească.

Încă iarăşi te rog, Sfinte Luca, mai roagă-L pe milostivul Dumnezeu ca în minutul de la marginea vieţii mele, să Se milostivească şi să-mi trimită pe dumnezeiescul Său înger, să-mi ia cu pace sufletul pe care făgăduiesc să-l dau în mâinile Domnului, căruia se cuvine toată slava, cinstea şi închinăciunea: Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

***

Sfântul evanghelist Luca era de neam din Antiohia Siriei şi din tinereţe a deprins înţelepciunea elinească şi meşteşugul doctoricesc, făcându-se doctor iscusit. Apoi a fost şi zugrav ales. Cunoştea bine limba egipteană şi greacă şi deprinzându-se desăvârşit şi cu învăţătura evreiască, a mers la Ierusalim.

În acea vreme Domnul nostru Iisus Hristos, petrecând pe pământ cu oamenii, semăna sămânţa cuvântului mântuirii, care crescând şi în inima lui Luca, fiind un pământ bun şi răsărind, a adus rod însutit; căci Luca, auzind învăţătura înţelepciunii din gura lui Dumnezeu, mai multă ştiinţă a scos de acolo decât din şcolile elineşti şi egiptene, pentru că a învăţat a cunoaşte pe adevăratul Dumnezeu, a crede în El şi a învăţa şi pe alţii credinţa. ***El a fost unul din cei şaptezeci de***

apostoli, despre care chiar el pomeneşte în Evanghelia sa, zicând: "A arătat Domnul şi pe mulţi alţii şaptezeci şi i-a trimis, câte doi, înaintea feţii Sale, în toată cetatea şi locul". Fiind şi Luca din aceeaşi ceată apostolească, umbla înaintea feţii Domnului, prin propovăduirea cea sfântă, gătind calea Lui şi încredinţând popoarele că Mesia, Care era aşteptat, a venit în lume.

În vremea mântuitoarelor patimi, când fiind bătut păstorul s-au risipit oile turmei, acest fericit Luca umbla tânguindu-se şi plângând pentru Domnul său, Care de voie a binevoit a pătimi. Şi precum a semănat cu lacrimi, cu bucurie a secerat răsplătire. ***Căci înviind Hristos, pe când Luca şi Cleopa mergeau în Emaus şi vorbeau între ei cu jale despre pătimirile iubitului lor învăţător, însuşi Domnul nostru Iisus Hristos, prin arătarea Sa, i-a mângâiat şi a şters lacrimile de pe ochii lor, căci, apropiindu-se de dânşii, le-a zis: "Ce sunt cuvintele acestea de care vă întrebaţi între voi mergând şi de ce sunteţi trişti?" Şi a fost atunci călător Sfântul Luca împreună cu Acela Care a zis pentru Sine: "Eu sunt calea, adevărul şi viaţa". Deci, mergând şi vorbind cu El, a rostit adânc negrăit de înţelepciune.***

Cât de scumpă îi era Sfântului Luca învăţătura Domnului nostru Iisus Hristos, când Iisus cu gura Sa cea prea dulce povestea, începând de la Moise şi de la toţi proorocii şi le tâlcuia lor toate Scripturile cele pentru Dânsul! De aceea Luca, bunul ucenic al lui Hristos, învăţând tainele lui Dumnezeu, a adus şi el la sfânta credinţă toate cetăţile Beoţiei şi pe mulţi din cei ce erau în întunericul necunoştinţei de Dumnezeu i-a luminat cu lumina înţelegerii Sfintei Evanghelii. ***Mai întâi a şezut în Emaus cu Hristos la cină, urmând să mănânce cu El prânz întru împărăţia lui Dumnezeu. Apoi a cunoscut în frângerea pâinii pe Fiul lui Dumnezeu, pe Care Iuda, la Cina cea de Taină, nu a voit să-L cunoască.***

Focul dragostei către Dumnezeu care se ascundea în inima Sfântului Luca a ieşit la vedere prin aceste cuvinte: "Oare nu era inima noastră arzând întru noi, când ne grăia nouă pe cale şi când ne tâlcuia Scripturile?" Şi ca să nu fie uitată pomenirea Domnului, pe care din toată inima Îl iubea, după cincisprezece ani de la Înălţarea Lui la cer, cu toată adeverirea i-a scris Evanghelia. Şi a scris nu numai cele ce singur a văzut şi le-a auzit, ci şi pe cele pe care le avea scrise în inima sa, nu din condei, ci din dragoste. De asemenea le-a povestit şi pe acelea pe care mai înainte el le-a văzut şi le-a auzit de la cei ce merseseră după Hristos. Iar mai pe urmă, aproape de patimile lui Hristos, a început a umbla după Dânsul, precum se scrie la începutul Evangheliei: ***"Ne-au dat nouă cei ce au fost din început, singuri văzători şi slujitori ai Cuvântului".***

Sfântul Luca a fost părtaş durerilor şi ostenelilor lui Pavel întru bunăvestirea lui Hristos, pentru că îi urma lui propovăduindu-L pe Hristos nu numai iudeilor, ci şi neamurilor. El a fost în Roma la dânsul, precum arată Faptele Apostolilor, pe care tot el le-a scris şi era foarte iubit de Pavel. Scriind către Coloseni Apostolul Pavel, zice: ***"Închină-se vouă Luca, doctorul cel iubit".*** La fel, în Epistola către Corinteni, Pavel îl laudă pe Luca, zicând: ***"Dar nu numai atât, ci este şi ales de către Biserici ca tovarăş al nostru de călătorie, având darul acesta, spre slava Domnului Însuşi şi spre osârdia noastră" (II Corinteni 8, 19).*** Aici Sfântul Ieronim înţelege că apostolul Pavel îl laudă pe Luca.
Apoi Luca, plecând din Roma, a mers spre răsărit, binevestind pe Hristos şi suferind dureri şi osteneli pentru sfânt numele Lui. Străbătând toată Livia, a mers în Egipt unde a luminat Tivaida, cea de mai sus zisă, prin bunavestire şi în Tivele (cetăţile) Beoţiei a rânduit bisericile, hirotonind preoţi şi diaconi. Apoi pe cei bolnavi cu trupul şi cu sufletul i-a tămăduit şi pătimind multe, s-a odihnit întru Domnul, având mai mult de optzeci de ani.

Pe locul unde s-a pus sfântul lui trup, Dumnezeu, prea mărind pe plăcutul Său, a plouat colirie (apă limpede) care tămăduieşte durerea de ochi, în semnul meşteşugului celui doctoricesc. ***Pentru aceasta era ştiut de credincioşi mormântul lui, căci se vindecau de diferite boli, cu rugăciunile Sfântului Apostol.***

Apoi aflând Constantie, fiul lui Constantin cel mare, de moaştele lui tămăduitoare, a trimis pe Artemie, cârmuitorul Egiptului, care mai pe urmă a fost chinuit pentru Hristos de Iulian paravatul, care a adus cu mare cinste în cetatea împărătească moaştele Sfântului apostol şi evanghelist Luca.

Fresco from Decani Monastery depicting the translation of the Relics of St. Luke the Evangelist

***

Când s-au adus cu cântări şi cu laude în cetate sfintele moaşte, un famen al palatului împărătesc, anume Anatolie, zăcând de multă vreme pe patul durerii şi cheltuind avere multă la doctori, căutând tămăduirea pe care n-o putuse dobândi de nicăieri, auzind că se aduc în cetate moaştele Sfântului apostol Luca s-a rugat cu toată osârdia către sfântul şi pe cât îi era lui cu putinţă, s-a sculat de pe pat, poruncind să fie dus la tămăduitoarea raclă a apostolului. Când a ajuns şi s-a atins de ea cu credinţă, închinându-se moaştelor sfântului, s-a vindecat îndată de boală şi câştigând desăvârşita sănătate şi tărie, a purtat pe umerii săi, împreună cu ceilalţi oameni, racla cu moaştele Sfântului apostol Luca în Biserica Sfinţilor apostoli. Acolo, sub sfinţita masă, unde erau sfinţii Andrei şi Timotei, au pus sfinţitele moaşte ale Sfântului Luca.

Se spune despre dânsul că el a zugrăvit minunat chipul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, purtând în braţe pe Pruncul cel mai înainte de veci, pe Domnul nostru Iisus Hristos. Apoi a zugrăvit şi alte două icoane ale Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi le-a adus la Maica Domnului, spre a vedea dacă îi vor plăcea; iar ea, văzând acele chipuri ale sale, a grăit astfel: "Darul Celui ce S-a născut din mine şi al meu să fie cu icoanele acestea".

Sfântul apostol Luca a mai zugrăvit pe lemn şi chipurile sfinţilor şi marilor apostoli Petru şi Pavel şi de la dânsul s-a început în toată lumea acel bun şi prea cinstit lucru, adică zugrăvirea sfintelor icoane, întru slava lui Dumnezeu, a Maicii Lui şi a tuturor sfinţilor, pentru împodobirea Bisericii şi spre mântuirea credincioşilor, celor ce cu dreaptă credinţă cinstesc sfintele icoane. Amin.

În această zi se prăznuieşte şi pomenirea Sfântului mucenic Marin bătrânul, cel din Anazarvi, cetatea Ciliciei, care a pătimit pentru Hristos pe vremea împăratului Diocleţian, de la Lisie ighemonul.

Tot în această zi se mai face pomenirea cuviosului părintelui nostru Iulian pustnicul, care a vieţuit în Mesopotamia, lângă râul Eufrat, şi a zidit biserică în Muntele Sinai, pe piatra pe care proorocul Moise a văzut pe Dumnezeu, care piatră există până acum.

Acesta, în vremea prigoanei celei cumplite ce se făcea asupra Bisericii de către Iulian paravatul, rugându-se către Dumnezeu, a auzit un glas de sus, zicându-i: "Nu numai pentru ale tale rugăciuni, ci şi pentru rugăciunile şi lacrimile celor mulţi, păgânul Iulian a fost ucis şi acum este mort, spurcatul şi nelegiuitul acela". Şi cu puterea lui Dumnezeu, făcând multe minuni, cuviosul acesta, Iulian, s-a mutat către Domnul.

Vieţile Sfinţilor - Viaţa Sfântului apostol şi evanghelist Luca